

Flytskjema Covid-19: Smitteverntiltak RØNTGEN eller POLIKLINIKK

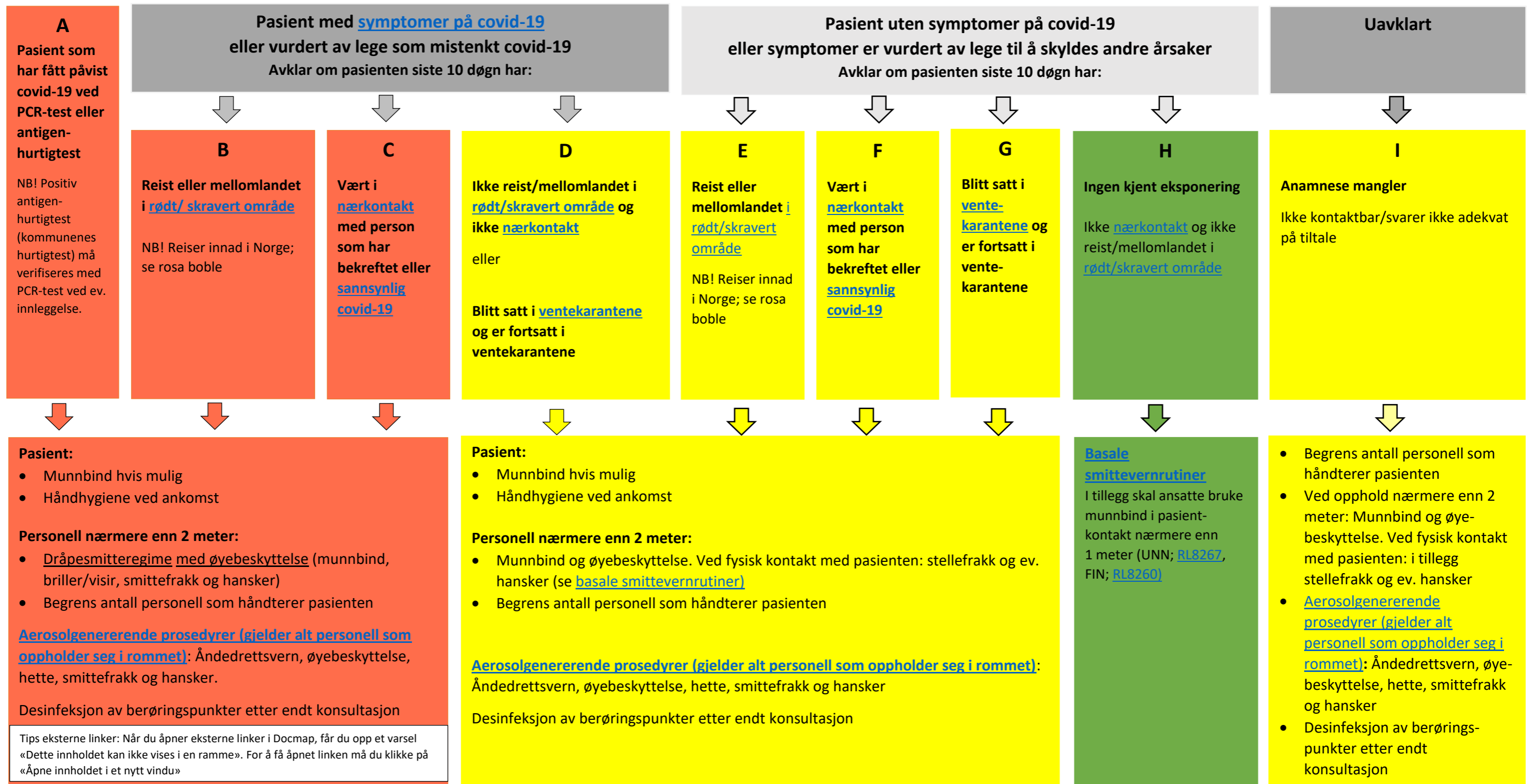
Covid-19 risiko		
Høy	Middels	Lav

Pasienter som har reist innad i Norge: Norge deles ikke inn i røde/skraverte områder. Smitteverntiltak vurderes i henhold til flytskjema på vanlig måte.

Smitteverntiltak skal ikke forsinke diagnostikk og behandling

Begrepsavklaringer og ytterligere informasjon på side 2:

[Symptomer på covid-19](#) [Nærkontakt](#) [Sannsynlig covid-19](#) [Koronavaksinerte](#)
[Gjennomgått covid-19](#) [Ulike testmetoder](#) [Ventekarantene](#)

Siste endringer 29.mars: Justert rosa boble, justert ventekarantene (side 2)

Symptomer på covid-19

Akutt luftveisinfeksjon. Hoste, tungpustethet, tap av smaks- eller luktesans, sår hals, muskelsmerter, sykdomsfølelse eller feber. Magesmerter/diaré forekommer.

Symptombildet kan variere.

- Lege kan mistenke covid-19 ut fra andre symptomer, og beslutte prøvetaking og smitteverntiltak på bakgrunn av dette.
- Lege kan også vurdere at covid-19 lignende symptomer skyldes andre årsaker.

Sannsynlig covid-19

Person i karantene som får symptomer forenlig med covid-19 før testsvaret foreligger

Nærkontakt

Hatt kontakt med person med bekreftet covid-19 48 timer før symptomdebut (asymptomatiske; 48 timer før prøvetakingstidspunkt) **OG** kontakten har vært

- på mindre enn 2 meters avstand i mer enn 15 minutter (MERK: situasjoner med varighet under 15 minutter kan også vurderes som nærkontakt) **ELLER**
- direkte fysisk kontakt **ELLER**
- direkte kontakt med sekret **ELLER**
- har vært i samme rom samtidig som aerosolgenererende prosedyre på pasient med bekreftet covid-19 ble utført uten å ha brukt anbefalt beskyttelsesutstyr

Nærkontaktdefinisjon er kun veiledende, man vil ofte definere nærkontakter utover de vanlige kriteriene. Se lokale smittesporingsdokument.

Gjennomgått covid-19 siste 6 mnd.

- Gir fritak fra smittekarantene i 6 mnd forutsatt at det er dokumentert med test tatt i Norge (rt-PCR eller antigen-hurtigtest)
- Gir fritak fra ventekarantene
- Gir ikke fritak fra innreisekarantene, uavhengig av dokumentasjon

Koronavaksinerte

- Gjennomgått vaksinasjon gir som hovedregel ikke fritak fra smitte- og innreisekarantene
- Personer som er koronavaksinert (3 uker etter første dose) behøver ikke å være i ventekarantene

Ventekarantene

- Ventekarantene er relatert til utbrudd og [forsterket TISK](#).
- Ventekarantene iverksettes når pasientens husstandsmedlem er satt i karantene eller dersom pasient har oppholdt seg på et sted med stor smittespredning.
- Personer som er koronavaksinert (3 uker etter første dose) behøver ikke å være i ventekarantene
- Personer som har gjennomgått covid-19 siste 6 mnd. har fritak fra ventekarantene

Ulike testmetoder

Negativ antigen-hurtigtest (kommunenes hurtigtest) tatt på pasient vektlegges ikke. Risikovurdering som vanlig iht. flytskjema, uavhengig av ev. negativ antigen-hurtigtest. Les om ulike tester på: [UNN](#), [FIN](#) (ev. på [FHI](#)).

Aerosolgenererende prosedyrer (AGP)

- Intubering/ekstubering og prosedyrer som manuell ventilering, bruk av åpent trakealsug og kortvarig frakopling (kan skje, f.eks. ved hoste/snuing osv.)
- Trakeotomi- og trakeostomiprosedyrer (innleggelse, bruk av åpent trakealsug, seponering)
- Bronkoskopi
- Øre-nese-hals luftveisprosedyrer som involverer bruk av sug
- Hjerter-lungeredning (HLR). Det skal tungtveiende grunner til for å nekte akutt helsehjelp for å begrense smitte. Rett til akutt helsehjelp vil normalt veie tyngre enn behovet for smitteverntiltak
- Non-invasiv ventilasjon (NIV) som BiPAP og CPAP-ventilasjon
- Høyhastighets oscillerende ventilasjon som HFOV (High-Frequency Oscillating Ventilation)
- High Flow Nasal Oxygenation (HFNO). Ved HFNO, som kun gis i sykehus, brukes opp mot 30-60 liter O₂/min. Ordinær oksygentilførsel på nesekateter, brillekateter og maske med og uten reservoar er lavtrykkssystemer og regnes ikke som aerosolgenererende.
- Indusert sputum
- Lungefysioterapi hvis utført rett etter indusert sputum, eller utført i områder hvor det regelmessig gjøres AGP, f.eks. på intensiv. Lungefysioterapi alene vurderes ikke som AGP
- Kirurgi og post-mortem prosedyrer i tilknytning til pasientens luftveier som innebærer bruk av høyhastighets roterende instrumenter/verktøy
- Gastroskopi som involverer bruk av åpent sug i øvre luftveier
- Tannbehandlingsprosedyrer som innebærer bruk av høyhastighets roterende instrumenter

Administrering av medikamenter via nebulisering vurderes ikke som AGP: Pasienten kan puste ut mindre mengder aerosoler under nebulisering, men det er ikke vist at dette medfører risiko for smitteoverføring med luftveivirus.

Enkelte kirurgiske inngrep vil også kunne medføre aerosoldannelse: Det er i dag ikke holdepunkter for at covid-19 smitter via aerosoler fra blod og kroppsvæsker, men kun ved prosedyrer som involverer luftveier. Ved kirurgiske inngrep som ikke involverer aerosoldannelse fra luftveier, gjelder beskyttelsestiltak som ved dråpesmitte med bruk av kirurgiske munnbind type IIR og øyebeskyttelse. I tillegg til annet beskyttelsesutstyr (frakk, hansker og steril oppdekning).

Kilde: FHI [Tiltak i spesialisthelsetjenesten](#)

Basale smittevernrutiner

Grunnleggende smitteverntiltak - uavhengig av smittestatus

Utgangspunktet for basale smittevernrutiner er at man alltid skal være beskyttet mot ev. smittestoffer fra kroppsvæsker, uavhengig av kjent/ikke kjent smittestatus. Bruk av basale smittevernrutiner vil avhenge av type pasientkontakt og graden av forventet eksponering for smittestoffer.

- God håndhygiene
Stikkord: Før/etter pasientkontakt, før rene/aseptiske oppgaver og etter urene oppgaver. Smykkefrie hender
- Riktig hanskebruk
Stikkord: Beskytte hendene i kontakt med kroppsvæsker. Hansker tas av umiddelbart etter uren oppgave og håndhygiene utføres. Ikke forurense omgivelsene med urene hansker på
- Beskytte nese/munn
Munnbind brukes for å beskytte slimhinner i nese og munn mot smittestoffer ved prosedyrer der det kan oppstå sprut av blod, kroppsvæsker eller ekskret
- Beskytte øyne
Ved fare for sprut, bruk øyebeskyttelse eller visir for å beskytte slimhinnene i øynene
- Beskyttelse av arbeidstøy (plastforkle/blå stellefrakk)
Stikkord: Unngå å kontaminere arbeidstøyet. Brukes i stell/undersøkelse.
- Godt renhold
Stikkord: Vektlegging av berøringspunkter
- Rengjøring/desinfeksjon av utstyr
Stikkord: Utstyr, undersøkelsesbenker m.m. som skal brukes til flere pasienter skal være rengjort og ev. desinfisert mellom hver pasient. Utstyr som skal steriliseres skal rengjøres og desinfiseres.
- Riktig tekstilhåndtering
Stikkord: Ren transport og ren oppbevaring. I lukkede skap. Urene tekstiler emballeres på brukerstedet.

Andre momenter som inngår i *Basale smittevernrutiner* er hostehygiene, pasientplassering, avfallshåndtering, trygg injeksjonspraksis, huddesinfeksjon og beskyttelse mot stikkskader.

UNN: [RL1244](#), Finnmarkssykehuset: [RL4864](#)